

Василенко Олена Вікторівна,
кандидат педагогічних наук, доцент
професор кафедри іноземних мов
Національної академії внутрішніх справ

ТЕСТУВАННЯ ЯК ВИД КОНТРОЛЮ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Одна з характерних ознак ефективного навчання іноземних мов в наш час – впровадження та застосування нових, оптимальних, методично раціональних прийомів, форм та засобів навчання. Доведено, що застосування мультимедійних матеріалів та комп'ютерних мереж скорочує час навчання майже втричі, а рівень запам'ятовування через одночасне використання зображень, звуку, тексту й інших можливостей зростає на 35-50%. Водночас на сучасному етапі викладання іноземних мов тестування набуває величезного значення. Концепція об'єктивної системи тестування як необхідна складова сучасної освіти та процесу навчання набула визнання в більшості розвинених країн. Прогрес у системі тестування тісно пов'язаний з розвитком комп'ютерної технології.

Успішне використання тестових завдань у ході вивчення іноземних мов залежить від урахування психолого-педагогічних закономірностей механізму навчання іноземним мовам. Метод тестових завдань спрямований на те, щоб розвинути активне самостійне мислення студентів, вдосконалити їхнє сприймання та довготривалу пам'ять, навчити не просто механічно запам'ятовувати, а й активно потім відтворювати ці знання на практиці

Отже, для визначення рівня володіння студентами іноземною мовою, необхідно здійснити точний і об'єктивний контроль, під час якого і визначається рівень навчальних досягнень студентів з предмета «Іноземна мова». Системний підхід до організації тестового контролю передбачає проведення чотирьох основних видів тестування, а саме: поточного, тематичного, рубіжного та підсумкового.

Поточний контроль дає також викладачу можливість отримати інформацію про успішність формування у студентів знань і умінь з усіх видів мовленнєвої діяльності та доцільність застосування тих чи інших методів і прийомів навчання. Результати, отримані в ході поточного контролю, дозволять стежити за ефективністю процесу навчання і своєчасно коригувати недоліки. Тематичний контроль проводиться на заключному занятті після завершення вивчення теми, за допомогою якого визначається рівень володіння студентами вміннями у межах теми, що вивчалася. Провідними функціями цього виду тестового контролю є контролююча та оціночна, та за результатами студентам виставляється офіційна оцінка.

Рубіжне та підсумкове тестування за багатьма характеристиками ідентичні, але розрізняються за цілями і змістом відповідного тесту. Рубіжний контроль здійснюється на певному часовому рубезі. Провідною функцією рубіжного контролю є оціночна та прогнозуюча функції, тобто визначення рівня навчальних досягнень згідно з програмними вимогами, наприклад, за семестр або за навчальний рік. Підсумковий контроль здійснюється в кінці кожного ступеня навчання, його провідними функціями є оціночна та констатуюча. Мета підсумкового тестування полягає у визначенні рівня навчальних досягнень в оволодінні іноземною мовою згідно з програмними вимогами за етап навчання. Зміст відповідного тесту зумовлюється змістом навчання за даний період.

Сучасні системи розробки тестів і проведення тестування за сучасними технологіями дозволяють створювати тестові завдання у різних формах, а саме: з вибором правильної відповіді, де є одна правильна відповідь із запропонованих (закрита форма); з вибором правильних відповідей, де є декілька правильних відповідей із запропонованих (закрита форма); у відкритій формі (без підказки відповідей); на відповідність; на встановлення правильної послідовності; у вільній формі.

Параметрами для тестування можуть бути встановлені: кількість завдань для тестування із загального набору завдань;

порядок послідовності завдань (випадковий або послідовний), показ слів «вірно/невірно» у процесі тестування; час тестування (відображується на екрані); вид оцінки (оцінка, залік, бал), критерій їх виставлення.

Останні досягнення комп'ютерних технологій створюють ідеальні можливості для впровадження комп'ютерного тестування в процес навчання іноземних мов. Ця технологія вважається особливо корисною для розроблення діагностичних тестів.

Розрізняють чотири головні вимоги до складання тестів, а саме: достовірність, надійність, повноцінність, тобто всебічність охоплення матеріалу, і практичність.

Достовірність є найкритичнішим фактором щодо оцінки всієї програми тестування з іноземної мови. Тест вважається достовірним, якщо він спроможний ефективно вимірювати те, для чого він був створений, Достовірність тесту визначається шляхом порівняльного аналізу його результатів з іншими незалежними критеріями. Критеріями достовірності тесту є його зміст, актуальність, чітко визначена конструкція та передбачуваність результатів.

Надійність, або стабільність мовного тесту – це ступінь, якому можна довіряти з точки зору одержання такого ж результату під час повторного тестування того ж самого студента, або давати достовірну інформацію про навчальну цінність змінних навчальних факторів, які підлягають вимірюванню. Підвищуючи довжину тесту можна підвищити його надійність. У випадку тесту на багатоваріантний вибір, збільшення числа варіантів дозволяє підвищити надійність тесту.

Тест вважається повноцінним, якщо він містить відповідну пропорцію матеріалів з усіх аспектів його змісту. Наприклад, екзаменаційний тест має містити близько 60 питань, щоб дати надійну оцінку знань студента. Для професійних тестів число елементів повинно бути ще більше – від 100 до 120.

Практичність тесту визначається кількома факторами: коли тест можна використовувати десятки разів, підрахунок результатів тесту повинен бути максимально спрощений; з іншого боку, тест має бути зручним і для студентів, інструкції до нього повинні бути максимально чіткими і точними.

Таким чином, актуальність використання тестів в ході вивчення іноземних мов полягає в тому, що з одного боку такий різновид роботи є ефективним засобом набуття певних лексичних, граматичних знань, вмінь та навичок з іноземних мов; розвиває пізнавальні можливості студентів, а саме: пам'ять, увагу, уяву, мислення, вдосконалює іншомовну здогадку та швидкість виконання завдань, зацікавлює студентів, і крім того різнорівневі тестові завдання створюють позитивну творчу психологічну атмосферу в процесі навчання тощо.

Список використаних джерел

1. Довгоруk Л.П. Проблеми застосування тестів під час вивчення іноземної мови. Вища освіта. 2016. № 1. С.13–18.
2. Іноземні мови в начальних закладах/ Науково – методичний журнал. Видавництво «Педагогічна преса», 2006. Вип. 2. 112 с.
3. Петрашук О.П. Види тестового контролю у навчанні іноземним мовам в середніх навчальних закладах. Іноземні мови. 1998. № 1. С. 15–17.

Галдецька Ірина Григорівна,

кандидат юридичних наук, завідувач
кафедри іноземних мов Національної
академії внутрішніх справ

ЕЛЕКТРОННІ СЛОВНИКИ ПРИ САМОСТІЙНОМУ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Сьогодні є велика кількість матеріалів, за допомогою яких можна швидко підібрати необхідну інформацію до тієї чи іншої теми, які ще ми називаємо електронний освітній ресурс.

Електронний освітній (навчальний) ресурс (EOP) (англ. Digital learning objects; DLO) – навчальні, наукові,